

Būtiskāko grozījumu kopsavilkums un skaidrojošās piezīmes

2024. gada Aizliegtu vielu un metožu saraksts

Aizliegtu vielu un metožu saraksta S1., S2., S4., M1., M2., M3. un S6. nodaļas apakšklašu klasifikācija nav mainījies, taču, lai nodrošinātu skaidrību visā dokumentā un nepieļautu nepareizas apakšklases interpretāciju, ir grozīta numerācija.

VIELAS UN METODES, KAS IR AIZLIEGTAS VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

AIZLIEGTĀS VIELAS

S0. Neapstiprinātās vielas

- 2,4-dinitrofenols (DNP) un troponīna aktivatori (piemēram, reldesemtivs un tirasemtivs) ir norādīti kā piemēri.

S1. Anaboliskie līdzekļi

- Trestolons (7 α -metil-19-nortestosterons, MENT), dimetāndrolons (7 α ,11 β -dimetil-19-nortestosterons) un 11 β -metil-19-nortestosterons tika iekļauti kā nandrolona (19-nortestosterona) analoģu piemēri.

S2. Peptīdhormoni, augšanas faktori, saistītās vielas un mimētiskie līdzekļi

- Apakšnodaļas S2.2.1. virsraksts precizēšanas nolūkos ir grozīts uz "Testosteronu stimulējoši peptīdi vīriešiem". Tajā norādīts, ka buserelīns, deslorelinīns, goserelīns, histrelīns, leiprorelīns, nafarelīns un triptorelīns ir gonadotropīnu atbrīvojošā hormona (GnRH) agonistu analogi. Histrelīns ir pievienots kā papildu piemērs.
Tika pievienots arī kisperitīns un tā agonistu analogi, kas stimulē GnRH sekrēciju un attiecīgi testosteronu.
- S2.2.2. Tetrakozaktīds (ACTH 1-24) tika pievienots kā piemērs, jo tas ir dabiskā kortikotropīna (AKTH) pirmā 24 aminoskābju daļa un tā bioloģiskā aktivitāte ir identiska dabiskajam hormonam.
- S2.2.4. Kapromorelīns un ibutamorēns (MK-677) tika pievienoti kā augšanas hormona sekrēcijas stimulatoru (GHS) piemēri, kas ir dabiskā hormona grelīna mimētiskie līdzekļi, kas stimulē augšanas hormona (GH) un tādējādi arī insulīnam līdzīgā augšanas faktora 1 (IGF-1) ražošanu.
- S2.3. Mekasermīns tika pievienots kā IGF-1 starptautiskais nepatentētais nosaukums (SNN).

S4. Hormoni un vielmaiņas modulatori

- S4.4.1. apakšnodaļa tika grozīta, iekļaujot Rev-Erb- α agonistus, piemēram, tika pārvietots SR9011, SR9009.

S5. Diurētiskie un citi maskētājlīdzekļi

- Lai uzlabotu skaidrību, S5. sadaļā tika veiktas redakcionālas izmaiņas. Konivaptāns un mozavaptāns tika pievienoti kā papildu vaptānu medikamentu grupas piemēri.

AIZLIEGTĀS METODEDES

M1. Manipulācijas ar asinīm un asins komponentiem

- Turpmāk *Sportistiem* reģistrētajās paraugu nodošanas vietās ir atļauts veikt plazmaferēzi un ziedot plazmu vai plazmas komponentus.

AIZLIEGTĀS VIELAS

S6. Stimulējošie līdzekļi

- 2-fenilpropān-1-amīns (BMPEA, β-metilfenetilamīns) tika iekļauts kā īpašā stimulējošā līdzekļa piemērs, pateicoties tā klātbūtnei uztura bagātinātājos.
- Sadaļā “Izņēmumi” kā imidazolīna atvasinājums tika pievienots tramazolīns.

S7. Narkotiskās vielas

- Ar izpildkomitejas 2022. gada 23. septembra lēmumu no 2024. gada 1. janvāra *sacensību laikā* ir aizliegts tramadols. Tramadols vairākus gadus bija iekļauts WADA Uzraudzības programmā. Uzraudzības dati liecina par ievērojamu tā *izmantošanu* sportā, tostarp riteņbraukšanā, regbijā un futbolā. Fiziskas un opioīdu atkarības riska, kā arī iedzīvotāju vidū novēroto pārdozēšanas gadījumu dēļ jaunprātīga tramadola lietošana rada bažas, tāpēc daudzās valstīs tas ir kļuvis par kontrolētu medikamentu. WADA finansētie pētījumi¹ ir apstiprinājuši tramadola potenciālu uzlabot fizisko sniegumu sportā. Ieteicamais izvadišanas laiks[§] tiks paziņots līdz 2024. gada 1. janvārim.
- § “Izvadišanas laiks” ir laikposms no pēdējās uzņemtās devas līdz *sacensību* sākumam (kas sākas plkst. 23.59 dienā pirms *sacensībām*, kurās *sportistam* ir paredzēts piedalīties, ja vien WADA konkrētajam sporta veidam nav noteikusi atšķirīgu periodu).

¹ a) Holgado D, Zandonai T, Zabala M, Hopker J, Perakakis P, Luque-Casado A, Ciria L, Guerra-Hernandez E, Sanabria D. Tramadol effects on physical performance and sustained attention during a 20-min indoor cycling time-trial: A randomised controlled trial. *J Sci Med Sport*. 2018 Jul;21(7):654-660.
b) Mauger L, Thomas T, Smith S, Fennell C. Tramadol is a performance-enhancing drug in highly trained cyclists: a randomized controlled trial. *J Appl Physiol*. 2023. gada Jūlijs; 135: 467–474. lpp.

S9. Glikokortikoīdi

- Minimālie izvadīšanas laiki pēc glikokortikoīdu rektālas uzņemšanas tagad ir iekļauti Glikokortikoīdu izvadīšanas tabulā; glikokortikoīdi joprojām ir aizliegti *sacensību laikā*, ja tos uzņem rektāli. Izvadīšanas laiki pamatojas uz šo zāļu lietošanu saskaņā ar ražotāja licencētajām maksimālajām devām:

Uzņemšanas veids	Glikokortikoīds	Izvadīšanas laiks*
Perorāli**	Visi glikokortikoīdi	3 dienas
	Izņemot triamcinolonu, triamcinolona acetonīdu	10 dienas
Intramuskulāri	Betametazons, deksametazons, metilprednizolons	5 dienas
	Prednizolons, prednizons	10 dienas
	Triamcinolona acetonīds	60 dienas
Injekcijas (tostarp periartikulāras, intraartikulāras, peritendinozas, intratendinozas) veidā	Visi glikokortikoīdi	3 dienas
	Izņemot prednizolonu, prednizonu, triamcinolona acetonīdu, triamcinolona heksacetonīdu	10 dienas
Rektāli	Visi glikokortikoīdi	3 dienas
	Izņemot triamcinolona diacetātu, triamcinolona acetonīdu	10 dienas

* "Izvadīšanas laiks" ir laikposms no pēdējās uzņemtās devas līdz *sacensību* sākumam (kas sākas plkst. 23.59 dienā pirms *sacensībām*, kurās *sportistam* ir paredzēts piedalīties, ja vien WADA konkrētajam sporta veidam nav noteikusi atšķirīgu periodu). Tas ir nepieciešams, lai glikokortikoīdi tiktu izvadīti no organisma un nepārsniegtu pieļaujamo līmeni.

** Perorāli, tostarp oromukozāli, bukāli, uz smaganām, zem mēles.

Izvadīšanas laika tabula ir pieejama arī BUJ sarakstā <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list#faq-anchor>.

UZRAUDZĪBAS PROGRAMMA

- Salmeterols un vilanterols tika izņemti, jo tika iegūti nepieciešamie izplatības dati.
- Tramadols tika izņemts, jo tagad tas ir aizliegts saskaņā ar S7. "Narkotiskās vielas".
- Tapentadols un dihidrokodeīns tika iekļauti, lai uzraudzītu to lietošanas tendences *sacensību laikā*.
- GLP-1 analogs semaglutīds tika iekļauts, lai izpētītu tā izplatību un lietošanas tendences sportā.

Lai iegūtu papildinformāciju par iepriekšējiem labojumiem un skaidrojumiem, lūdzu, skatiet biežāk uzdoto jautājumu sarakstu <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list#faq-anchor>.